

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 г 34/2021
30.12.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Гордана Комненић, одређена годишњим распоредом послова у складу са одредбом члана 7. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, у поступку заштите права на суђење у разумном року предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Душан Васиљевић, адвокат из ..., одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Р4 г 103/21 од 18.11.2021. године, након испитног поступка, донео је 30.12.2021. године, следеће

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована, жалба предлагача и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Апелационог суда у Београду Р4 г 103/21 од 18.11.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Решењем Апелационог суда у Београду Р4 г 103/21 од 18.11.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован, приговор предлагача, којим је тражио убрзање поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж 6656/19 и утврђење повреде права на суђење у разумном року. Ставом другим изреке, одбијен је захтев предлагача за накнаду трошкова поступка.

Против наведеног решења, предлагач је изјавио благовремену жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о жалби, на основу одредбе члана 16., 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року ("Службени гласник РС" бр. 40/15), у вези одредбе члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку ("Службени гласник СРС" бр. 25/82... "Службени гласник РС" бр. 65/95...55/14), и члана 386. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 18/2020), на чију примену упућује одредба члана 7. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, Врховни касациони суд је нашао да је жалба предлагача неоснована.

У првостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1 - 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд, као другостепени суд у овом поступку, пази по службеној дужности. Неосновани су наводи предлагача да је суд био непрописно састављен, јер је ожалбену одлуку донео судија Апелационог суда у Београду, иако је за одлучивање о овом захтеву искључиво надлежан председник суда, што представља указивање жалиоца на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1. Закона о парничном поступку. Ожалбену одлуку донела је судија коју је председник суда одредио, годишњим распоредом послова, да, поред њега, води поступак и одлучује о приговорима, на основу одредбе члана 7. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, што значи да суд није био непрописно састављен.

Према разлозима побијане одлуке, предлагач је, преко пуномоћника, поднео 23.09.2021. године, приговор ради убрзавања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж 6656/19, коме је предмет достављен ради одлучивања о жалби изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 4140/18 од 30.04.2019. године, а одлука није донета до дана изјављивања приговора. Предлагач је тражио да суд утврди да му је повређено право на суђење у разумном року у предмету Апелационог суда у Београду Гж 6656/2019 и наложи поступајућем већу да у најкраћем року предузме процесне радње које ће делотворно убрзати поступак у том предмету.

Из извештаја судије известиоца утврђено је да је предлагач, у својству тужиоца, поднео тужбу 29.05.2014. године, Другом основном суду у Београду, ради установљавања права службености пролаза преко кат.парцеле .../... КО ..., као послужног добра. По пријему одговора на тужбу, 03.07.2014. године, првостепени суд је рочиште по предлогу тужиоца за одређивање привремене мере одржао 03.07.2014. године, и решењем од 09.07.2014. године, тај предлог одбио. Припремно рочиште заказано за 17.02.2015. године отказано је, а наредно одређено за 07.04.2015. године, на ком су утврђене спорне и неспорне чињенице и одређен временски оквир за спровођење поступка од 24 месеца и извођење доказа саслушањем парничних странака, сведока и по потреби вештачењем. На рочишту одржаном 25.09.2015. године, у доказном поступку су прочитани писани докази и саслушан тужилац у својству парничне странке, а на наредном рочишту, одржаном 25.01.2016. године, саслушан је тужени у истом својству. Због разлике у исказима парничних странака, на рочишту одржаном 23.05.2016. године, саслушано је четири сведока, а то рочиште одложено је да би на рочишту одржаном дана 15.11.2016. године суд саслушао још три сведока. На наредном рочишту одржаном дана 17.03.2017. године, саслушано је наредних четворо сведока, а главна расправа закључена је на рочишту одржаном 17.07.2017. године. Пресудом Другог основног суда у Београду П 1978/14 од 17.07.2017. године, утврђено је да је тужилац стекао право службености пролаза преко кат.парцеле .../... КО ..., као послужног добра, на начин ближе одређен том пресудом. По жалби туженог изјављеној 12.09.2017. године, на коју је тужилац одговорио поднеском од 25.09.2017. године, предмет је достављен Апелационом суду у Београду, који је, решењем Гж 6270/17 од 29.08.2018. године, укинуо првостепену пресуду и предмет вратио истом суду на поновно суђење. Поднеском од 11.01.2019. године, тужилац је прецизирао тужбени захтев, а рочиште одређено за 02.04.2019. године није одржано на захтев пуномоћника туженог, због његовог ангажовања на другом предмету. На рочишту одржаном 30.04.2019. године, главна расправа је закључена, па је пресудом Другог основног суда у Београду П 4140/18 од 30.04.2019. године утврђено да је тужилац стекао право

службености пролаза преко к.п. .../... КО ..., на начин ближе одређен изреком те пресуде. По жалби туженог од 10.06.2019. године, на коју је тужилац доставио одговор 11.07.2019. године, Апелациони суд у Београду је, у седници већа одржаној 12.09.2019. године, одлучио да предмет Другог основног суда у Београду П 4140/18 врати истом суду на допуну поступка. Након допуне поступка предмет је враћен Апелационом суду у Београду 14.11.2019. године. Судија известилац се изјаснио да због болести и изолације проузроковане болешћу Covid 19, није био у могућности да ради преко 45 дана, а такође и због ванредног стања које је током 2020. године трајало два месеца. Такође се изјаснио да је на седници већа одржаној 30.09.2021. године донета одлука да се закаже расправа за 08.11.2021. године, на којој ће, по закључењу главне расправе, бити донета одлука о жалби туженог.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је Апелациони суд у Београду, анализирајући дужину трајања првостепеног и другостепеног поступка, закључио да предлагачу није повређено право на суђење у разумном року.

Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије, прописано је да свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљени суд, правично и у разумном року јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка као и о оптужбама против њега.

Закон о парничном поступку, у одредби члана 10. став 1., прописује да странка има право да суд одлучи о њеним захтевима и предлозима у разумном року.

Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода („Сл. лист СЦГ“ – Међународни уговори број 9/2003, 5/2005 и 7/2005, „Сл. гласник РС“ – Међународни уговори број 12/2010 и 10/2015), у одредби члана 6. став 1. прописује да свако током одлучивања о његовим грађанским правима или обавезама или о кривичној оптужби против њега има право на правичну и јавну расправу, у разумном року, пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року, уважавају се све околности предметног случаја, пре свега, сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странака током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, поштовања редоследа решавања предмета и законских рокова за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлука.

Разумна дужина трајања судског поступка представља оптимално потребно време да се одлучи о праву странке које је спорно, да би се отклонила неизвесност, а странка добила сазнање да ли јој спорно право припада или не, чиме се обезбеђује правна сигурност странака. Међутим, оптимално потребно време за окончање поступка је релативно јер се процењује у сваком конкретном случају, на основу околности које се тичу сложености чињеничних и правних питања у судском поступку, понашање подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року, поступање суда, природу захтева, односно значај предмета спора за подносиоца захтева. Случајеви који

према својим околностима имају посебан значај за подносиоца приговора или за њега постоји ризик због одуговлачења поступка, захтевају нарочиту марљивост у поступању, односно посебну и изузетну хитност, где се и реално краће време трајања поступка може сматрати неразумним. Ако је суд преоптерећен нерешеним предметима, изграђени стандарди Европског суда за људска права налажу да се предмети тада решавају по приоритету или по посебном значају за подносиоца, а не по редоследу пријема предмета у суд.

У конкретном случају, предмет спора је утврђење права службености пролаза, који није хитан, јер се не може сматрати случајем који има посебан значај за предлагача и који због тога захтева нарочиту марљивост у поступању, у смислу изузетне хитности, а према пракси Европског суда за људска права коју прихвата Врховни касациони суд. Укупно трајање поступка од 7 година и 4 месеца од дана подношења тужбе суду 19.05.2014. године до дана подношења приговора предлагача ради убрзавања поступка 23.09.2021. године, није неразумно дуго, имајући у виду да је ово сложен предмет због чињенице да је саслушан већи број сведока. Трајању овог поступка допринело је и проглашење ванредног стања због епидемије вируса согона 19, 15.03.2020. године, које је трајало до 06.05.2020. године, у ком периоду, у складу са одредбом члана 2. став 1., у вези са чланом 1. Уредбе о роковима у судским поступцима за време ванредног стања проглашене 15.03.2020. године ("Службени гласник РС", бр. 38/20-ступила на снагу 20.03.2020. године), рокови за изјављивање правних лекова, правних средстава или за предузимање других процесних радњи у поступцима нису текли. Уредба је престала да важи 06.05.2020. године, на основу члана 2. Закона о важењу Уредбе, коју је Влада, уз супотпис председника Републике Србије донела за време ванредног стања и коју је Народна скупштина потврдила ("Службени гласник РС", бр. 65/20).

Наводима жалбе предлагача о томе да за њега овај поступак има изузетан значај, јер је пролаз преко послужне парцеле једини начин да дође до својих економских просторија у задњем делу свог дворишта, не доводи се у сумњу правилност ожалбеног решења. Приоритетни предмети у којима се захтева посебна хитност у поступању, кроз праксу Европског суда за људска права су: радни спорови и спорови у вези са остваривањем права на пензију или инвалиднину; породични спорови; поступци ради накнаде штете за жртве несрећа; предмети који се односе на кривичне поступке и лица у притвору; предмети који се односе на полицијско насиље и предмети који су хитни због личног својства подносиоца (лица са инвалидитетом, потпуно или делимично лишена пословне способности, лица која болују од неизлечиве болести или су у поодмаклом животном добу). Приоритетним предметима такође се сматрају и они где би за подносиоца представке могла да настане ненадокнадива штета, а ништа од наведеног, у конкретном предмету, није случај, што значи да нема разлога за налагање приоритетног решавања овог предмета.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 18. став 1. и 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

Одлуку као у ставу другом изреке, Врховни касациони суд је донео применом одредбе члана 165. став 1. Закона о парничном поступку, у вези одредбе члана 28.и 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, имајући у виду да предлагач није успео у жалбеном поступку, па му не припада право на накнаду трошкова тог поступка.

Судија
Гордана Комненић,с.р.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ

Против овог решења није дозвољена жалба
на основу одредбе члана 21. Закона о заштити
права на суђење у разумном року

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић